

ДЕТСКА ГРАДИНА „ПИНОКИО“ ГР. РУСЕ

ул. „Вискяр“ № 2, Булстат 827144666, тел. 082/ 846 239; 0894716558; cdg_pinokio@abv.bg

УТВЪРДИЛ: /п/

ДИРЕКТОР: /Ценка Годорова/

ЗАПОВЕД: № 0057 / 28. 09. 2020г.

ПОЛИТИКА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО В ДЕТСКА ГРАДИНА „ПИНОКИО“ ГРАД РУСЕ

Разработена, съгласно Заповед №РД09-5906/28.12.2017г. на Министъра на образованието и науката, актуализирани и приети на Заседание на педагогически съвет с Протокол № 3/21.09.2020 год.

I. ЦЕЛИ

Основната цел на програмата е превенция на агресивното поведение на децата от 2 до 7 г. и родители, както и справяне с агресивни прояви в институцията.

1. Да създаде позитивна култура и климат в детската градина, училището, центъра за подкрепа за личностно развитие, специализираното обслужващо звено;
2. Да повиши осведомеността на всички участници в процеса на предучилищното и училищното образование, че насилието е неприемливо поведение;
3. Да разработи система за превенция, която създава условия за превантивна работа с групата/класа и включва децата в образователни дейности, семинари, работилници, които да ги запознават с различните форми на насилие и тормоз, да възпитават уважение и толерантност към различията, да развиват чувствителност към границите на другия, етика на взаимоотношенията, кое поведение е приемливо и кое - не, как да се реагира на неприемливо поведение, др.
4. Да създаде система за интервенция като разработи или разясни съществуващи правила и процедури във връзка с всяка една проява на насилие и тормоз, вкл. по отношение на идентифициране и сигнализиране;
5. Да създаде система за предоставяне на подкрепа за пострадалите и въввлечените в ситуацията на насилие и тормоз;
6. Да развие устойчива система за изграждане на капацитет у всички участници в образователния процес под формата на обучителни дейности, механизми за сътрудничество с други, външни за детската градина, училището, центъра за подкрепа

за личностно развитие, специализираното обслужващо звено в служби, организации или институции, изграждане на ефективна система за дежурства и др.

7. Да създава механизми за проследяване на ефективността от дейностите по превенция и интервенция.

II. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Създаване на чувство за принадлежност към общността, пълноценна социализация и мотивация за развитие и успешно реализиране на пазара на труда.
2. Използване на нетрадиционни методи и похвати за ограничаване на агресивните прояви – тренинги, ролеви игри, извънкласни дейности по интереси, както на учениците, така и на учителите.
3. Осигуряване на подкрепа в превенцията на агресивното поведение при подрастващите.
4. Подобряване на диалога помежду деца, учители и родители и обединяване на усилията им в превенцията на агресивното поведение в детската градина и извън нея.
5. Повишаване на ефективността на прилаганите санкциониращи мерки на местно ниво при прояви на агресивно поведение, както спрямо децата, така и спрямо родители, чрез ефективно сътрудничество между учители на групите, директор, родители и партньорство на детската градина с външни организации.

III. ДЕЙНОСТИ ПО ПРЕВЕНЦИЯ НА ТОРМОЗИ НАСИЛИЕ В ДГ „ ПИНОКИО" ГР. РУСЕ

1. Осъзнаване и оценка на проблема.
 - 1.1. Оценката на тормоза се организира от директора на детската градина със съдействието на създаден за целите на този механизъм Координационен съвет (КС) за справяне с насилието и тормоза в детската градина в началото и в края на всяка учебна година с цел определяне на формите и видовете тормоз и насилие, участниците в тяхи където най-често се случва.
 - 1.2. КС се ръководи от директор или друг педагогически специалист, определен от директора и се състои от гл. учител, учители, мед. специалист, родители.
 - 1.3. Провеждат се разговори с всички учители по групи.
 - 1.4. Резултатите се обработват в десетдневен срок от КС.
 - 1.5. След обобщаване на резултатите от изследването, КС запознава педагогическия персонал на детската градина с оценката на проблема на Педагогически съвет, а непедagogическия персонал - на Общо събрание.
 - 1.6. На базата на извършената оценка се изготвя план за противодействие на тормоза от КС за справяне с насилието, който се актуализира всяка година до края на месец октомври.
2. Дейности за предотвратяване на тормоза и насилието.

Дейности на ниво група:

- 2.1. С цел създаване на пространство, в което се говори открито за тормоза:
 - Интерактивни занятия с децата от групата по време на свободни режимни моменти С цел изясняване на възникнал проблем, влиянието върху участниците и свидетелите, последствията и възможните решения:
 - работа в малки групи;
 - работа по казуси;
 - индивидуална работа;
 - ролеви игри
 - решаване на казуси
 - споделяне на опит
 - Работа и анализ по проблема насилие, тормоз, ценностите, социалните роли, функциониране на институциите;
 - Попълване на анкети с помощта на учител./Приложение3/
 - При възможност се поканват за участие в тези занятия и родители.

- 2.2. Учителите провеждат перманентни разговори с родителите в индивидуални или групови срещи за това какво е тормоз и насилие и какви са преживяванията на извършителя и потърпевшия, дали той се чувства унижен или заплашен.
- 2.3. Всяка група в детската градина изработва правила на поведение.
Дейности на ниво детска градина:
- 2.5. Със заповед на директора на детската градина е създаден КС за справяне с насилието и тормоза, който да планира, проследява и координира усилията по този механизъм.
- 2.6. КС съгласувано с учителите договаря единен механизъм с ясно разписани отговорности, за предотвратяване и реагиране при проява на тормоз и насилие в детската градина.
- 2.7. КС и учителите обобщава всички предложения за правила на поведение и ценности, направени от групите и формулира общоградински ценности и правила, които стават част от политиката на детската градина и се вписват в Етичният кодекс на детската градина.
- 2.8. Този механизъм е част от Правилника за дейността на детската градина. Всички предложения за промени в него се предлагат за обсъждане и приемане на ПС.
- 2.9. Администраторът на сайта на детската градина отговаря за запознаване на родителската общност с Политиката за противодействие на тормоз и насилие в ДГ „ ПИНОКИО“ гр. Русе.
- 2.10. Председателят на комисия по квалификация, съгласувано с директора планира обучения за повишаване на квалификацията на учителите в областта за справяне с тормоза и насилието в ДГ.
- 2.11. Провеждане на колективни и индивидуални срещи с цел информирание от учителите „Какво е насилие и тормоз и как да го „разпознаваме“ сред родители на родителски срещи и в приемното време на директора;
Дейности на ниво общност:
- 2.12. Учителите съдействат на КС за подобряване на комуникацията и взаимодействието между детската градина и родителската общности; за издирване на родители от областта на помагащите професии, като психолози, социални работници, лекари, журналисти, спортисти, музиканти, драматурзи, художници и др., които да бъдат включени в различни инициативи.
- 2.13. КС за справяне с насилието и тормоза, съгласувано с директора на детската градина осигурява реални партньорства с външни за детската градина организации, служби и специалисти:
- Дирекция „Социално подпомагане“ - Отдел „Закрила на детето“;
 - Държавна агенция за закрила на детето
 - МВР - Детска педагогическа стая.

IV.ДЕЙНОСТИ ПО ИНТЕРВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕТО И ТОРМОЗА В ДГ „ПИНОКИО"ГР.РУСЕ

1. Дейности на ниво детска градина

- 1.1Включват се в Годишния план за дейността на ДГ „ ПИНОКИО“ и се приемат на всеки първия ПС за учебната година.
- 1.2.За дейностите по интервенция на насилието и тормоза се води „Дневник за случаи на насилие и тормоз в ДГ „ПИНОКИО“ , който се води за съответната учебна година и се съхранява в Председателя на КС.
- 1.3.Всяка описана в „Дневник за случаи на насилие и тормоз в ДГ „ПИНОКИО“ ситуация съдържа следната информация:
- дата
 - име на група
 - участници
 - вид насилие

- ниво на насилие /според Приложение 1/
- какво действие е предприето
- подпис на служителя.

1.4. Вписаната информация се проследява от КС и се анализира.

1.5. КС дава становище за индивидуална работа по случай с дете, което се намира в ситуация на риск по смисъла на ЗЗД и ЗПУО.

1.6. В ситуации на дете по т.1.5. КС дава становище и насочва детето за допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете в риск.

1.7. При високо ниво на насилие /от Приложение 1 / директорът уведомява незабавно Дирекция „Социално подпомагане“/Отдел „закрила на детето – ОЗД/ и полицията.

1.8. Всеки служител в ДГ „ПИНОКИО“ е длъжен при установяване на случай на насилие и тормоз незабавно да уведоми директора.

2. Дейности на ниво група

2.1. Всички ситуации на насилие и тормоз в между децата задължително се обсъждат, за да се изясни възникналия проблем, какво е влиянието върху всички участници и свидетели, какви са последствията и какви решения могат да се вземат.

2.2. Съвместни действия между учителите на групата и външен специалист психолог.

2.3. Използване на посредник при разрешаване на конфликта.

2.4. Провеждане на тематична родителска среща.

V. КАКВИ ДЕЙСТВИЯ ДА СЕ ПРИЕМАТ ЗА ПРЕКРАТЯВАНЕ НА СИТУАЦИИ НА НАСИЛИЕ И ТОРМОЗ В ДГ „ПИНОКИО“ ГР. РУСЕ.

Първа стъпка- Прекратяване на тормоза и насилието:

1. Всеки учител/служител на ДГ задължително се намесва, за да прекрати ситуация на тормоз и насилие, на който е станал свидетел.

2. В случай на физически тормоз децата се разделят, за да се прекрати физическият контакт между тях незабавно.

3. Децата не се разпитват веднага за случилото се, не се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това се случва на по –късен етап.

4. Учителят обявява пред всички , че това е насилие и то е недопустимо поведение.

Втора стъпка- Реакция спрямо детето, което е упражнило тормоз и насилие:

1. Когато проявата за даденото дете е първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, се прилага подходът за възстановяване на щетата.

2. Подходът за възстановяване на щетата изисква задълбочен разговор с детето, което е извършило насилието. Той цели да се помогне на детето да разбере какви са последствията от постъпката му. Учителят със спокоен и умерен тон показва, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на детето, и че действа с оглед отново да се възстановят ценностите, към които цялата детска градина се придържа, а не за да бъде наказан. Ключов момент във възстановяването на щетата е самостоятелния избор за това, как да бъде поправена грешката, как да възстанови нарушената ценност.

Трета стъпка- Реакции спрямо дете, което е обект на тормоз:

1. Работата с деца, които са обект на тормоз, трябва да бъде насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.

2. Учителят говори с детето, по възможност още същия ден (или веднага след като е разбрал за случая, ако се касае за ситуация, за която е научил случайно) и да разбере какво точно се е случило. При необходимост отделни факти могат допълнително и дискретно да бъдат проучени.

3. Не се оказва подкрепа на потърпевшото дете пред другите деца, защото това допълнително ще урони достойнството му пред неговите връстници.

4. На детето се предлага подкрепа , като се остави то само да определи какво точно ще му помогне да се почувства сигурно.

5. Не се предлага среща между дете, жертва на насилие и неговия мъчител с цел да се помирят и да се разберат. Такива срещи могат да доведат до неблагоприятни последствия.

6. Детето се наблюдава в следващите дни, за да се установи как се чувства и ако се

наложи се разговаря отново с него.

7. Валидират се правилата и етиката на поведението и се подкрепят тези, които са се намесили в защита ценностите на институцията. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи отново.

8. При преценка детето може да бъде насочено към услуги в общността.

Четвърта стъпка - Реакции спрямо наблюдателите:

1. Учителят насърчава тези, които са се намесили в защита ценностите на училището. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдеще.

2. Да се работи с наблюдателите на това ниво, не само на нивото на превенцията, а с групата след ситуация на тормоз.

3. Не се отстраняват наблюдателите, когато се прекратява или управлява ситуация на тормоз като всички, които са били там да видят какво се прави съгласно правилата на детската градина.

4. Изтъкват се тези, които са се намесили в защита ценностите на детската градина. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдещето.

5. Класният ръководител/възпитател/психолог насърчава учениците за грижа спрямо тормозеното дете.

VI.ДЕЙСТВИЯ ПРИ НАСИЛИЕ НА ДЕТЕ СРУЩУ ЧЛЕН НА ЕКИПА НА ДГ „ПИНОКИО“ ГР. РУСЕ.

1. Действието се прекратява незабавно от възрастен, който е в близост до мястото на извършеното насилие.

2. Оказва се помощ, в случай че има пострадал/пострадали.

3. Детето трябва да бъде отделено с оглед на възстановяване на сигурността. Отделянето на детето може да бъде временно до успокояването му, осъществява се психологическо консултиране/кризисна интервенция.

4. Уведомяват се родителите на детето.

5. С детето започват дейности за установяване на причините, изясняване на ситуацията, оценка на проблема. С него задължително разговаря психолог или педагогически съветник. Последният дава становище след оценката на проблема и поведението за целите на вземането на решение за последствията от педагогическия съвет.

6. Детската градина организира провеждане на педагогически съвет за вземане на решение за последващи действия. Обсъждат се възможни действия и се прави план за работа с детето.

VI.ДЕЙСТВИЯ ПРИ НАСИЛИЕ НА ВЪЗРАСТЕН СРЕЩУ ДЕТЕ.

1. Незабавно се подава сигнал към ОЗД и/или полицията и се свиква Координационния механизъм за дете в риск.

2. Детската градина извършват последователни действия - описани в Приложение 2: Кога, кой и къде може да подава сигнал за дете в риск?

3. С пострадалото дете разговаря психолог или педагогически съветник, който прави оценка и изготвя становище.

VII. РАБОТА С РОДИТЕЛИ

1. Партньорство с родители за съдействие по превенция за насилие и тормоз.

1.1 Провеждане на тематични родителски срещи.

1.2 Идентифициране на родители –посредници във връзката детска градина – организации и институции.

2. Партньорство с родители в случай на интервенция.

2.1. В разговора е важно да се акцентира върху необходимостта родителите да не критикуват другото дете, а да се опитат да погледнат на ситуацията през погледа на другата страна;

2.2.Родителите трябва да бъдат запознати, че критиките, обидите и negliжирането на другото дете от тяхна страна само ще задълбочат конфликта;

2.3.Разговорът трябва да бъде проведен на подходящо място, в партньорски взаимоотношения, като се предостави отворено пространство за споделяне на техните опасения и гледни точки;

2.4.От разговора могат да бъдат изведени конкретни договорки кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат;

2.5.Учителят може да насочи родителите за консултация с психолог.

3.В случай на отказ от съдействие или възпрепятстване от страна на родител на учителят се обръща към КС и случая се обсъжда.

VIII.РЕСУРСНА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1.Ръководството на детската градина се задължава да осигурява:

1.1.Обучение за всеки един от служителите си задължително всяка година;

1.2.Изграждане на механизми за взаимодействие с различни институции;

1.3.Информация, материали по темата за насилие и тормоз в детската градина.

2.Министерството на образованието и науката е необходимо да осъществи:

2.1.Осигурява проучване на необходимостта от повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти в областта на справяне с тормоза в детската градина;

2.2.Осигурява планирани обучения чрез включване на области, свързани с насилието и тормоза в Националната програма за квалификация, посредством оперативни програми и други;

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

КЛАСИФИКАЦИЯ НА ФОРМИТЕ НА НАСИЛИЕ И ТОРМОЗ И ПРЕДПРИЕМАНЕ НА СЪОТВЕТНИ ДЕЙСТВИЯ

Ниво на тормоз	Отговор на ДГ	Документиране	Последователност на процедурите за интервенция
<p><u>ПЪРВО НИВО - НАРУШАВАНЕ НА ПРАВИЛАТА:</u></p> <p>•<i>Форми на физическо насилие</i> са например: леко удряне, бутане, щипане, драскане, дърпане на коса, хапане, подритване, замърсяване или разрушаване на нечия собственост.</p> <p>•<i>Форми на психическо насилие</i> са например: омаловажаване, клюкарене,</p>	<p>На първо ниво действията се предприемат от класен ръководител или учител заедно с родител, като се осъществява педагогическа работа -индивидуално, за група деца/ученици или за цялата група/клас.</p> <p>При наличие на щети</p>	<p>Ситуациите от първо ниво не се регистрират в Дневника със случаи, защото са първа проява на насилие и не се тълкува като тормоз.</p>	<p>1)Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници.</p> <p>2)Класният ръководител/учителят подробно се информира за случилото се от всички свидетели и участници в ситуацията на насилие.</p> <p>3)Уведомяване на родител от класния ръководител/учителя.</p> <p>4)Консултации - предприемане на индивидуални разговори с</p>

<p>обиждане, осмиване, засрамване, подвикване, ругане, клеветене, подигравки, унижение, заплахи, нецензурни/неприлични коментари, измисляне на прякори, изключване от групови или съвместни дейности, фаворизация/предпочитания, базирани на различие, разпространяване на слухове.</p> <p>•<i>Форми на сексуално насилие</i> са например: показване на неприлични жестове и действия, вербален тормоз със сексуално съдържание, разпространение на истории и изображения със сексуален подтекст. съблъзняване от друго дете или възрастен, злоупотреба с власт при подстрекаване, изнудване, склоняване и/или принуждаване към сексуални действия.</p> <p>•<i>Форми на кибернасилие</i> са например: обидни колажи, снимки, видеа, коментари, обаждания и изпращане на обидни съобщения (SMS, MMS съобщения в социалните мрежи, др.), използване на дискриминативни и обидни етикети, използване на език на омраза, кражба на профили.</p>	<p>от материален характер - те се възстановяват.</p> <p>Ако педагогическата работа не дава резултат и насилственото поведение се повтаря, а последствията са по-сериозни, то тогава следва се да предприемат действия, предписани за ситуации от второ или трето ниво.</p>		<p>участниците от класния ръководител/учителя.</p> <p>5) Мерки и действия от страна на класен ръководител/учител - намиране на решение, което удовлетворява страните и служи за пример на наблюдателите.</p> <p>6) Проследяване изпълнението на предприетите мерки и действия.</p>
<p><u>ВТОРО НИВО - ПОВТАРЯНЕ НА ЕДНИ И СЪЩИ НАРУШЕНИЯ НА ПРАВИЛАТА ИЛИ НАСИЛИЕ С ПО-СЕРИОЗНИ ПОСЛЕДИЦИ -ТОРМОЗ:</u></p> <p>•<i>Форми на физически тормоз</i> са например: шамаросване, удряне, стъпкване или късане на</p>	<p>На второ ниво действията се предприемат от класен ръководител/учител заедно с психолог или педагогически съветник, председател или представител на координационния</p>	<p>Ситуацията на тормоз се описва в Дневника със свидетеля на случилото се или класния ръководител/учител.</p> <p>Възстановяване на</p>	<p>1) Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници.</p> <p>2) Учителят/класният ръководител подробно се информира за случилото се от всички свидетели и участници в ситуацията на насилие.</p> <p>Всеки служител, който е</p>

<p>дрехи, ритане, обграждане, плюене, отнемане и разрушаване на нечия собственост, дърпане на нечий стол изпод него, дърпане за уши или коса.</p> <p>•<i>Форми на психически тормоз</i> са например: изнудване, заплашване, несправедливо наказание, забрана за общуване, отхвърляне и манипулация, подигравки, отправени пред целия клас или група, публично унижение, обиди; интригантстване, разпространяване на слухове, публично отхвърляне и игнориране, неприемане, манипулиране и използване.</p> <p>•<i>Форми на сексуален тормоз</i> са например: сексуално докосване, показване на порнографски материали, показване на интимни части на тялото и сваляне на дрехи, подтикване или принуждаване към сексуални действия, заснемане в сексуални пози.</p> <p><i>Форми на кибертормоз</i> са например: Непоискано заснемане и разпространяване на снимки и видео, злоупотреба с влогове, блогове, форуми, социални мрежи, заснемане и разпространение без разрешение, унижителни за детето снимки/видео, кражба на профил и използване език на омраза.</p>	<p>съвет и задължително участие на родител, като се уведомява директорът.</p> <p>По преценка се подава сигнал до ОЗД и/или полиция. Координационният съвет прави оценка на риска и може да даде становище за инициране на работа по случая.</p> <p>Ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, трябва да се уведоми директорът, който следва да се обърне към отдела за закрила на детето.</p>	<p>щети при наличие на такива.</p>	<p>станал свидетел на насилието, може да подаде сигнал към ОЗД.</p> <p>3) Учителят/класният ръководител съобщава на Координационния съвет за случая. Прави се оценка на случая и по преценка директорът подава сигнал от името на институцията до ОЗД и/или полицията и се иницира работа по случая.</p> <p>4) Уведомяване на родител.</p> <p>5) Мерки и действия - работа на координационния съвет: анализ на ситуациите от регистъра и предприемане на работа по случая.</p> <p>6) Проследяване изпълнението на предприетите мерки и действия.</p>
<p><u>ТРЕТО НИВО - СИСТЕМНА ЗЛОУПОТРЕБА, КАКТО И СИТУАЦИИ, В КОИТО СЪЩЕСТВУВА ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО ЗА КОЙТО И</u></p>	<p>На трето ниво се уведомява незабавно ОЗД и/или органите на полицията. Действията</p>	<p>Ситуациите на тормоз от трето ниво се описват в Дневника със случаи, като по тях</p>	<p>1) Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници.</p> <p>2) Учителят/класният ръководител подробно се информира за случилото се</p>

<p><u>ДА Е ОТ УЧАСТНИЦИТЕ В СИТУАЦИЯТА:</u></p> <p><i>Форми на физически тормоз</i> са например: сбиване, задушаване, събаряне, причиняване на изгаряния и други наранявания, намушкване с остър предмет, провесване от прозорец или високо място, ограничаване на движението, лишаване от храна, излагане на ниски или високи температури и заплашване с оръжие.</p> <p><i>Форми на психически тормоз</i> са например: сплашване, изнудване със сериозни заплахи, насилствено отнемане на пари и вещи, клетви, които накърняват сериозно достойнството, публично унижение, ограничаване на движението, склоняване за употреба на психоактивни вещества, включване в антисоциални групи и организации, изолация, групово измъчване на индивид или група и организиране на банди, последиците от които нараняват други.</p> <p><i>Форми на сексуален тормоз</i> са например: съблазняване от друго дете, злоупотреба с власт при подстрекаване, изнудване, склоняване и/или принуждаване към сексуални действия, блудство, изнасилване, кръвосмешение.</p> <p><i>Форми на кибертормоз</i> са например: повторно действие на непоискано заснемане и разпространяване на снимки и видеозаписи, злоупотреба с влогове, блогове, форуми, социални мрежи, профили и</p>	<p>на ниво институция се предприемат от директора заедно с координационния съвет със задължителното участие на родител и компетентни власти, организации и услуги (центрове за социална работа, здравни центрове, отдел за закрила на детето, полиция и др.).</p> <p>Ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, директорът следва да информира отдела за закрила на детето, центъра за социална работа и/или полицията.</p> <p>При материална щета се съставя Протокол за възстановяване на щетата.</p>	<p>се предприема интензивна работа, включваща всички участници; правят се оценки на потребностите и план за действие, както и се инициират процедури в съответствие със Закона за закрила на детето, Наредбата за приобщаващото образование, Закона за предучилищното и училищното образование.</p>	<p>от всички свидетели и участници в ситуацията на насилие. Незабавно се уведомява директорът и се подава сигнал към ОЗД и/или органите на полицията.</p> <p>3) Уведомяване на родител.</p> <p>4) Консултации - предприемане на индивидуални разговори с участниците.</p> <p>5) Мерки и действия от страна на координационния съвет, интензивна работа по случая, информиране и насочване към други служби и/или услуги от страна на директора. Ако друга организация или услуга е въввлечена в работата с детето или ученика, институцията установява връзка с тези организации или услуги и синхронизира дейностите.</p> <p>6) Проследяване изпълнението на предприетите мерки и действия.</p>
---	--	---	--

лични данни, заснемане без разрешение, заснемане и разпространение на сцени на насилие, разпространение на записи и снимки и видео на детска порнография.			
---	--	--	--

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

КОГА, КОЙ И КЪДЕ МОЖЕ ДА ПОДАВА СИГНАЛ ЗА ДЕТЕ В РИСК?

1. Кога се подава сигнал за дете в риск?
2. Кой подава сигнал за дете в риск или в ситуация на насилие и тормоз?
3. Къде може да се подава сигнал за дете в риск или в ситуация на насилие и тормоз?

1. Кога се подава сигнал за дете в риск?

Съгласно Закона за закрила на детето (чл. 7, ал. 1) „Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане“, Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи.

Съгласно ал. 2 „Същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна“.

2. Кой подава сигнал за дете в риск от насилие и тормоз?

При идентифициране на случаи на насилие и тормоз на деца/ученици в детската градина, училището, центъра за подкрепа за личностно развитие, специализираното обслужващо звено директорът на институцията следва да бъде незабавно уведомен. От страна на институцията сигналът се подава от директора.

Всеки член на институцията, който е станал свидетел на ситуация на насилие и тормоз, е длъжен незабавно да уведоми ОЗД и/или полицията.

Съгласно Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето (чл. 10, ал. 5) в случаите, отнасящи се до насилие над дете, се разглеждат и анонимни сигнали.

В случай на подозрение за ситуация на тормоз, всеки служител в институцията може да проведе консултация, като се свърже с Националната телефонна линия за деца и разговаря с консултант на телефон: 116 111, а в ситуации на кибернасилие и кибертормоз - с Националния център за безопасен интернет на телефон: 124 123 или чрез сайта: www.safenet.bg.

3. Къде може да се подава сигнал за дете в риск от насилие и тормоз?

Към Държавната агенция за закрила на детето функционира Национална телефонна линия за деца 116 111, която работи 24 часа в денонощието. Линията е с национално покритие, достъпна от територията на цялата страна, напълно безплатна за обаждателите се, независимо дали звънят от стационарен или мобилен телефон. Националната телефонна линия за деца предоставя консултиране, информиране и помощ по всякакви въпроси и проблеми, свързани с деца. Към нея при необходимост могат да се обръщат за съдействие и професионалисти. В случаи, касаещи насилие и тормоз в интернет (кибернасилие и кибертормоз), сигнал може да се подава към Националния център за безопасен интернет. Към центъра функционира консултативна линия, отворена в работните дни между 10,00 и 16,00 часа на телефон: 124 123,

имейл: helpline@online.bg и чат в сайта: www.safenet.bg. Консултациите на линията са анонимни и на нея могат да се свързват както деца, така и професионалисти и родители.

Сигнал може да бъде подаден и към националния телефон за спешни повиквания: 112.

Според Координационния механизъм, в случай че сигналът за насилие бъде приет от някой от визираните органи за закрила - получен от дирекция „Социално подпомагане“ (отдел за закрила на детето), Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи, съгласно чл. 7 от Закона за закрила на детето той е длъжен да уведоми за това останалите незабавно до 1 час от регистриране на сигнала, включително по телефон и факс. Сигналът се изпраща в дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на детето. Съгласно Координационния механизъм във всеки един отдел „Закрила на детето“ при дирекция „Социално подпомагане“ началникът на отдела е на разположение, като той определя отговорен социален работник. В отдел „Закрила на детето“ определеният отговорен социален работник извършва проверката на сигнала до 24 часа от неговото постъпване.

При проучването на сигнала социалният работник може да потърси съдействие от страна на детската градина/училището - информация за детето, за взаимоотношенията му с децата, впечатленията на учителите, т.е. информация, с която да бъде направена оценка на случая. При проучването на сигнала и предприемането на действия се изисква работа в екип от страна на различни специалисти, за да се направи точна оценка и да бъдат съгласувани действията на различните специалисти.

В случай че бъде установен риск за детето, трябва да бъдат предприети мерки за закрила и да започне работа по случая. Изготвя се общ план, в който се описват планираните мерки, като социалният работник е отговорен и следи за изпълнението на плана. Мултидисциплинарният екип на местно равнище следва да си постави единна стратегическа цел, за постигането на която следва да изготви съвместен план за действие с разписани конкретни задачи със срок за изпълнение. Всеки един от посочените по-горе участници в мултидисциплинарния екип набелязва и предлага на останалите от екипа конкретни задачи по случая, които да изпълни съобразно собствените си правомощия и в съответствие с нормативната уредба. Конкретните задачи за изпълнение следва да бъдат зададени така, че да може всеки участник да действа съобразно оперативната си самостоятелност, като изпълнението на конкретните дейности и задачи бъде подкрепено със съдействието на останалите участници и в същото време това да спомогне за крайния резултат - дългосрочна цел, която трябва да гарантира в най-голяма степен интереса на засегнатото дете.

Ролята на социалния работник е свързана с проучване на семейната среда и предприемане на мерки за закрила. В същото време той има правомощията и ангажимента да консултира родителите, да подпомогне тяхната ангажираност в работата с детето на равнище детска градина/училище. Социалният работник може да консултира семейството, да насочи родителите и детето към подходящи социални услуги и консултации.

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

ВЪПРОСНИК ЗА ТОРМОЗ И НАСИЛИЕ В ДЕТСКА ГРАДИНА „ПИНОКИО“ ГР. РУСЕ

/Въпросникът се попълва от учителя чрез събеседване с детето/

Инструкция за работа с детето: След като учителят ти прочете внимателно всеки въпрос, кажи кои е верния според теб отговор, за да го ограда учителят ти.

1) В ДГ "ПИНОКИО" какво правят децата, (Можеш да оградиш повече от един отговор.)

а) блъскат, удрят другите деца;

които тормозят други деца?

б) заплашват ги;

в) обиждат ги, псуват ги, измислят им неприлични прякори;

г) дразнят ги;

д) взимат им от нещата;

е) говорят зад гърба им, разпространяват за тях неверни неща, клюки;

ж) изнудват ги;

з) настройват другите деца срещу тях;

и) искат им пари;

й) друго (посочи какво):

2) Къде се случва децата да бъдат тормозени: (Можеш да оградиш повече от един отговор.)

а) в заниманията;

б) по коридорите;

в) в тоалетните;

г) на двора;

д) на улицата;

е) в квартала, пред блока;

ж) на друго място (посочи къде):

3) Случвало ли се е досега теб да те тормозят през тази учебна година?

а) да;

б) не;

4) Ако ти се е случвало да те тормозят през тази учебна година, колко често?

а) всеки ден;

б) няколко пъти през седмицата;

в) веднъж седмично;

г) един път през месеца;

д) по-рядко от един път през месеца;

е) досега не се е случвало да ме тормозят.

5) Ако ти се е случвало да те тормозят, децата, които те тормозиха бяха:

а) от твоята група - момчета; момичета; момчета и момичета; (подчертай)

б) от други групи - момчета; момичета; момчета и момичета; (подчертай)

б) Ако ти се е случвало да те тормозят, децата, които те тормозиха бяха:

а) сами;

б) с тях имаше и други деца, които също те тормозиха;

в) с тях имаше и други деца, но те само гледаха.

7) Случвало ли се е някой да те тормози през тази седмица?

а)да;

б)не.

8) Когато теб те тормозиха, ТИ каза ЛИ на НЯКОГО? (Можеш да оградиш повече от един отговор.

а)казах на някого от учителите;

б)казах на майка ми;

в)казах на баща ми;

г)казах на брат ми/на сестра ми;

д)казах на приятели;

е)казах на друг човек (посочи на кого):

ж) не казах на никого;

з) досега не се е случвало да ме тормозят.

9) Ако си казал на някого, това помогна ли ти, доведе ли до спирането на тормоза?

а)да;

б)не;

в)досега не се е случвало да ме тормозят.

10) Виждал ли си да тормозят други деца в ДГ?

а)да;

б)не;

11) Колко често си виждал да тормозят други деца в ДГ?

а)всеки ден;

б)няколко пъти през седмицата;

в)веднъж седмично;

г)един път през месеца;

д)досега не съм виждал да тормозят други деца.

12) Ако си виждал да тормозят други деца казвал ли си някого за това?

а)да, на някой от учителите;

б)да, на приятели;

в)да, на родителите;

г)да, на брат ми/на сестра ми;

д)да, на други възрастни (посочи на кого):

ж)не съм казвал на никого;

з)досега не съм виждал да тормозят други деца.

13) Виждал ли си да тормозят деца извън ДГ?

а)да;

б)не.

14) Случвало ли се е ти да тормозиш друго дете през тази година?

а)почти всяка седмица;

- б)почти всеки месец;
- в)един-два пъти през годината;
- г)не се е случвало да тормозя друго дете;

15) Случвало ли се е да тормозиш друго дете през тази седмица?

- а) да;
- б) не.

16) Кой ти помага най-много, ако се случи някой да те тормози?

- а)някой от учителите;
- б)майка ми;
- в)баща ми;
- г)брат ми или сестра ми;
- д)приятелите;
- е)друг човек (посочи кой):
- ж)никой;
- з)досега не се е случвало да ме тормозят.

17) Има ли в твоята група деца, които обичат да тормозят другите?

- а)да;
- б)не.

18)Ако има, колко са на брой?

Броя

19)Има ли в твоята група деца, които често са тормозени от другите деца?

- а)да;
- б)не.

20)Ако има, колко са на брой?

броя.

21)Ти си:

- а)момче;
- б)момиче.

Навършени години:

Забележка:

Настоящият въпросник за деца в детската градина е направен по примера на въпросника от катедра "Обща, експериментална и генетична психология" към СУ "Св. Климент Охридски".